

Sygn. akt II Ca 278/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski
Sędziowie	SSO Dariusz Mizera SSR del. Dominika Kurpińska (spr.)
Protokolant	Paulina Neyman

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniego S. K. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową M. K. (1) przeciwko M. K. (2)

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 10 marca 2014 roku, sygn. akt III RC 654/13

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym sentencji w ten sposób, że powództwo oddala.

Sygn. akt. II Ca 278/14

UZASADNIENIA

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 marca 2014 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim III Wydział Cywilny i Nietletnich, po rozpoznaniu sprawy z powództwa S. K. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową M. K. (1) przeciwko M. K. (2) o podwyższenie alimentów:

1. alimenty od pozwanego na rzecz jego małoletniego syna S. K. ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 24 września 2012 roku, w sprawie sygn. akt IC 840/12 w kwocie po 400 złotych miesięcznie podwyższył do kwoty po 500 złotych miesięcznie, poczynając od dnia 8 października 2013 roku, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z należności, pozostawiając bez zmian pozostałe dotychczasowe warunki płatności,
2. oddalił powództwo w pozostałej części,
3. nie obciążył pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi, które przejął na rachunek Skarbu Państwa,

4. zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami,

5. nadał wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przedstawione poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 24 września 2012 roku w sprawie sygn. akt I C 840/12 pozwany M. K. (2) został zobowiązany do płacenia alimentów na rzecz swojego małoletniego syna S. K. w kwocie po 400 złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 10 - go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek należności do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego - M. K. (1).

W tym czasie matka małoletniego pracowała jako sprzedawca - kasjer w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem 907,39 złotych netto miesięcznie. Mieszkała w mieszkaniu komunalnym razem z dzieckiem i pozwanym. Opłaty związane z utrzymaniem mieszkania były następujące: czynsz 160 złotych co dwa miesiące, gaz 55 złotych co dwa miesiące, woda 70 złotych miesięcznie, energia elektryczna 160 złotych co dwa miesiące, telewizja cyfrowa 42 złotych miesięcznie, zakup opału w sezonie grzewczym wynosił 2000 złotych. Opłaty związane z utrzymaniem mieszkania ponosili oboje małżonkowie w częściach równych.

Małoletni S. K. uczęszczał do 3 klasy Szkoły Podstawowej. Wyżywienie dziecka kosztowało około 300 złotych miesięcznie, opłaty za zakup obiadów w szkole 66 złotych miesięcznie, zakup ubrań 200 złotych kwartalnie.

M. K. (2) był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w P. na stanowisku ślusarz - monter ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem 1794,70 złotych netto.

Aktualnie M. K. (1) ma 30 lat, pracuje jako sprzedawca - kasjer w pełnym wymiarze czasu pracy z średnim miesięcznym wynagrodzeniem 1400,00 złotych netto. Mieszka w mieszkaniu komunalnym wraz z synem. Ponosi następujące opłaty: czynsz 154 złotych, woda 60 złotych miesięcznie, energia elektryczna 80 złotych, telewizja cyfrowa 49 złotych, Internet 50 złotych miesięcznie, zakup opału w sezonie grzewczym - 1500 złotych. Matka powoda spłata kredyt zaciągnięty na remont mieszkania w ratach po 560 złotych miesięcznie. Leczy się na nerwobóle i w związku z tym wydaje na leki 60 złotych miesięcznie. Na zakup środków czystości wydaje około 50 złotych miesięcznie.

Małoletni S. K. uczęszcza do 4 klasy Szkoły Podstawowej. Na zakup książek matka małoletniego wydała 510 złotych, na zakup przyborów szkolnych 78 złotych, na ubezpieczenie 35 złotych. obiady w szkole kosztują 70 złotych miesięcznie. Powód uczęszcza raz w tygodniu na zajęcia z języka angielskiego, za które opłata wynosi 40 złotych. Uczestniczy on także w treningach piłki i w związku z tym matka wydała 130 złotych na zakup stroju i obuwia sportowego.

M. K. (2) jest zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w P. na stanowisku ślusarz - monter ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem 1988,93 złotych netto. Mieszka sam w domu babci. Koszty utrzymania domu to: opłaty za energię elektryczną 150-200 złotych miesięcznie, woda 50 złotych co miesiąc, zakup opału - 200 złotych miesięcznie, podatek od nieruchomości 400 złotych rocznie, telefon 50 -60 złotych miesięcznie, Internet 82 złotych miesięcznie, wywóz śmieci 20 złotych miesięcznie. Na dojazdy do pracy pozwany wydaje 150 złotych miesięcznie, zakup środków czystości 50-60 złotych miesięcznie, na zakup żywności około 400- 500 złotych miesięcznie. Pozwany realizuje widzenia z synem we wtorki, a w weekendy sporadycznie.

Sąd zważył, iż podstawą prawną powództwa jest art. 138 k.r.o., w myśl którego każda ze stron może domagać się zmiany orzeczenia o alimentach w razie zmiany stosunków. Przez zmianę stosunków rozumieć należy istotne zwiększenie bądź umniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub też możliwości zarobkowych, majątkowych zobowiązanego do alimentacji wskutek czego zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania.

W przedmiotowej sprawie wskazana zmiana stosunków nastąpiła gdyż wzrosły usprawiedliwione potrzeby uprawnionego a także zwiększyły się możliwości zarobkowe zobowiązanego.

Spośród okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy decydujący wpływ na zmianę stosunków miał wzrost kosztów utrzymania powoda wobec jego dorastania. Biorąc pod uwagę wiek powoda, koszt wyżywienia, mieszkania, Sąd określił aktualne miesięczne usprawiedliwione potrzeby S. K. na kwotę po około 700 -800 złotych miesięcznie.

Możliwości zarobkowe zobowiązanego są wyznaczone dochodami osiąganymi przez niego z umowy o pracę w średniej miesięcznej wysokości około 1988,93 złotych netto, a więc większej o ponad 190 złotych w porównaniu z okresem kiedy po raz ostatni ustalano alimenty.

Ustalone w nowej wysokości świadczenia alimentacyjne są adekwatne do stwierdzonej zmiany stosunków, realizują zasadę prawa do równej stopy życiowej dzieci i rodziców, leżą ponadto w granicach możliwości zarobkowych zobowiązanego,

Wobec powyższego na podstawie art. 138 k.r.o., orzeczono jak w punktach 1 i 2 wyroku.

Mając na uwadze sytuację materialną pozwanego, Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył go nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

Na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd zniósł wzajemnie koszty między stronami.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt. 1 k.p.c. Sąd nadał wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości, zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego , tj. art. 138 k.r.o. i art. 133 § 1 k.r.o. i 135 § 1 k.r.o., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w wyniku bezzasadnego przyjęcia, iż po wydaniu poprzedniego rozstrzygnięcia alimentacyjnego z dnia 24 września 2012 roku, nastąpiła taka zmiana stosunków, która uzasadniała przyjęcie zasadności podwyższenia płaconych dotychczas przez pozwanego alimentów, z kwoty 400 złotych do kwoty 500 złotych miesięcznie zwłaszcza, iż obowiązek alimentacyjny względem małoletniego dziecka obciąża rodziców w stopniu równym, tym samym określając za Sądem I instancji usprawiedliwione potrzeby małoletniego na kwotę 700-800 złotych miesięcznie, maksymalna kwota alimentów, które powinien płacić pozwany nie powinna przekraczać połowy tej kwoty tj. 400 złotych;

2. naruszenie prawa procesowego , tj. art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. i art. 286 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie wadliwej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w wyniku błędnego przyjęcia, iż po wydaniu wyroku Sądu Okręgowego z dnia 24 września 2012 roku nastąpiło zwiększenie potrzeb małoletniego S. K. uzasadniające podwyższenie alimentów o kwotę 100 złotych, podczas gdy od określenia obowiązku alimentacyjnego w wyroku rozwodowym do czasu wpłynięcia pozwu o podwyższenie alimentów, upłynął okres około 1-ego roku, w okresie którego nie nastąpiła na tyle poważna zmiana stosunków uzasadniająca podwyższenie alimentów o 25 % wartości płaconej dotychczas.

Biorąc pod uwagę powyższe apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i prowadzi do zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w całości.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia prawa procesowego , tj. art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. i art. 286 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie wadliwej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w wyniku błędnego przyjęcia, iż po wydaniu wyroku Sądu Okręgowego z dnia 24 września 2012 roku nastąpiło zwiększenie potrzeb małoletniego S. K. uzasadniające podwyższenie alimentów o kwotę 100 złotych, podczas gdy od określenia obowiązku alimentacyjnego w wyroku rozwodowym do czasu wpłynięcia pozwu o podwyższenie alimentów, upłynął okres około jednego roku, w okresie którego nie nastąpiła na tyle poważna zmiana stosunków uzasadniająca podwyższenie alimentów o 25 % wartości płaconej dotychczas.

Zarzut ten jest zasadny. Podkreślić należy, że przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda wnosząc pozew o podwyższenie alimentów orzeczonych przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w wyroku z dnia 24 września 2012 roku, potrzebę zmiany wysokości alimentów (z kwoty po 400 złotych miesięcznie do żądanej kwoty 700 złotych miesięcznie) uzasadniała trzema okolicznościami: po pierwsze okolicznością, że powód zaczął uczęszczać na prywatne lekcje języka angielskiego, po drugie, że korzysta z porad prywatnego gabinetu ortodontycznego i będzie musiał nosić aparat ortodontyczny, który nie podlega refundacji z Narodowego Funduszu Zdrowia i po trzecie, że uczęszcza do piłkarskiego klubu sportowego, gdzie za strój i wyjazdy na mecze trzeba płacić. W toku postępowania przed Sądem powołała się dodatkowo na okoliczność konieczności spłaty przez siebie kredytu zaciągniętego w czasie trwania związku małżeńskiego.

Odnosząc się do pierwszej ze wymienionych okoliczności wskazać należy, że okoliczność uczęszczania przez małoletniego powoda na lekcje języka angielskiego nie jest okolicznością nową i podlegała uwzględnieniu przez Sąd orzekający poprzednio w sprawie wysokości alimentów. Wynika to z protokołu rozprawy z dnia 9 lipca 2012 roku w sprawie I C 840/12 Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda podczas składania zeznań w charakterze strony /k. 24/ wskazywała, że chce posyłać syna na lekcje języka angielskiego, wskazywała nawet na wysokość odpłatności za lekcje /40 złotych miesięcznie/. W niniejszym postępowaniu nie wykazała zaś podwyższenia wysokości opłat z tego tytułu, mimo, iż wskazywała, że wysokość odpłatności za lekcje wynosi 40 złotych za jedną lekcję /k. 16v/. Podkreślić przy tym należy, że pozwany już w piśmie z dnia 21 stycznia 2014 roku /k. 13/ wniósł o zobowiązanie strony powodowej do złożenia do akt sprawy rachunków potwierdzających uczęszczanie przez powoda na lekcje języka angielskiego, jednakże do chwili zamknięcia rozprawy strona powodowa żadnego takiego rachunku nie złożyła. Zatem jej twierdzenia o wysokości opłat ponoszonych z tego tytułu należało uznać za gołosłowne.

Odnosząc się do drugiej ze wskazanych okoliczności wskazać należy, że okoliczność korzystania przez małoletniego z leczenia ortodontycznego oraz konieczność zakupu aparatu ortodontycznego nie podlegającego refundacji przez Narodowy Fundusz Zdrowia nie została w niniejszym postępowaniu udowodniona przez stronę powodową. Podkreślić należy, że pozwany w piśmie z dnia 21 stycznia 2014 roku /k. 13/ wniósł również o zobowiązanie strony powodowej do złożenia do akt sprawy rachunków potwierdzających korzystanie z usług prywatnego gabinetu ortodontycznego i ewentualnego zakupu aparatu ortodontycznego, jednakże do chwili zamknięcia rozprawy strona powodowa żadnych takich dowodów nie złożyła. Zatem jej twierdzenia o wysokości kosztów ponoszonych z tego tytułu także pozostały gołosłowne.

Jeśli chodzi o trzecią ze wskazanych wyżej okoliczności, to znaczy konieczność ponoszenia wydatków z tytułu uczęszczania małoletniego powoda do piłkarskiego klubu sportowego (konieczność ponoszenia odpłatności za strój i wyjazdy na mecze), tej okoliczności strona powodowa również nie udowodniła, mimo, że pozwany także wniósł o przedstawienie przez nią rachunków związanych z członkostwem w klubie sportowym. Natomiast pozwany wskazywał, że z informacji posiadanych od władz klubu sportowego, do którego uczęszcza powód, wie, że jest to klub przyszkolny, który nie pobiera żadnych opłat od swoich członków, czasami tylko rodzice (w tym również sam pozwany) partycypują w zakupie prowiantu dla dzieci na mecze wyjazdowe. Podczas rozprawy w dniu 10 marca 2014 roku /k. 16v/ przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda wskazała, że w związku z treningami piłki nożnej poniosła koszt zakupu stroju i obuwia sportowego w kwocie 130 złotych. Stanowi to jednak w ocenie Sądu orzekającego wydatek jednorazowy, nie uzasadniający stałego podwyższenia wysokości alimentów o kwotę 100 złotych miesięcznie.

W świetle przedstawionych wyżej okoliczności nie było uprawnione przyjęcie, że strona powodowa udowodniła zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda uzasadniające podwyższenie przypadających na jego rzecz alimentów z kwoty po 400 złotych miesięcznie, a powództwo winno podlegać oddaleniu w całości.

Uzasadniony jest również zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 138 k.r.o. w zw. z art. 133 § 1 k.r.o. i art. 135 § 1 k.r.o., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w wyniku przyjęcia, iż po wydaniu poprzedniego rozstrzygnięcia alimentacyjnego z dnia 24 września 2012 roku, nastąpiła taka zmiana stosunków, która uzasadniała przyjęcie zasadności podwyższenia płaconych dotychczas przez pozwanego alimentów, z kwoty 400 złotych do kwoty 500

złoty miesięcznie. W świetle bowiem nie udowodnienia przez powoda zwiększenia się jego usprawiedliwionych potrzeb, brak było podstaw do zastosowania normy art. 138 k.r.o. Tym bardziej, że jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, Sąd pierwszej instancji sam określił usprawiedliwione potrzeby małoletniego powoda na kwotę 700-800 złotych miesięcznie, a zatem przy założeniu, że obowiązek alimentacyjny obciąża oboje rodziców w stopniu równym, obciążenie pozwanego alimentami w wysokości po 500 złotych miesięcznie, a więc stanowiącymi ponad 60 % kosztów miesięcznego utrzymania małoletniego powoda, było nieuzasadnione. Zauważyć należy przy tym, że z argumentacji Sądu pierwszej instancji w żaden sposób nie wynika przyczyna, dla której obciążył ojca obowiązkiem alimentacyjnym w większym zakresie niż przedstawicielkę ustawową małoletniego powoda.

Należy dodać, że nie stanowi okoliczności usprawiedliwiającej podwyższenie alimentów to, że przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda spłaca kredyt zaciągnięty w małżeństwie. Ta okoliczność również była już przedmiotem rozważań Sądu Okręgowego w toku sprawy I C 840/12, gdzie przedstawicielka ustawowa powoda wskazywała, że ona i były mąż mają dwa kredyty zaciągnięte na zakup mieszkania, z czego ona spłaca jeden, zaś były mąż drugi, co przyznał pozwany /k. 24-24v akt I C 840/12/. W toku niniejszej sprawy nastąpiła zmiana jedynie w takim zakresie, że pozwany już spłacił kredyt, który zobowiązał się spłacić za siebie i byłą żonę, a przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda jeszcze nie spłaciła kredytu, który ona zobowiązała się spłacić za siebie i byłego męża /k. 16v/.

Mając na uwadze przedstawione wyżej okoliczności zachodziła podstawa do zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa w całości, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.